

ጥምረት ማሕበራት ትግራይ ኣብ ዲያስፖራ | Alliance of Tigray Associations in Diaspora (ATAD)

atad2022@gmail.com | AllianceTigray@gmail.com

Ref. ATAD – 007 – 2023
ዕለት 09.09.2023

እዋናዊ ኩነታት ትግራይ ኣመልኪቱ ብጥምረት ማሕበራት ተጋሩ ዲያስፖራ (ኣታድ) ዝወፀ ናይ ቅዋም መግለጺ

ብልፍንታዊ ናይ ፅንተት ሓይልታት ኣብ ልዕሊ ህዝቢ ትግራይ ዝተፋሕሰ ሸርሒን ብናይ ውሽጥን ደገ ሓይልታት ምትእኽኻብን፣ እዚ ዝይባሃል ሰራዊት ፣ ናይ ምድርን ናይ ሰማይን ኣዕቀራትን ዝተዋደደ ኩነት ኣሳዊርም ኣብ ህዝቢ፣ ኣብ ተፈጥሮን ሰብ ሰራሕ ሃፍታታት፣ ታሪካዊ ሓድግታትን ኣብ ታሪኽ ህዝቢ ትግራይ ተራእዩን ተሰሚዑን ዘይፍለጥ ናይ ፅንተት ተግባር ተፈጻሚ ኢዩ።

እዚ ኹሉ ግፍዕን መከራን ዝበፀሐውን ህዝቢ ትግራይ ኣብ ምኽባር መሰሉን መሰል'ማቱን ዘይዋገ ምዃኑ ፀላእቲ ኣንዳዕዲዖም ስለዝፈልጡን ምድናን ርእሲ ህዝቢ ትግራይ ምድናን ርእሲ ኩሉ ህዝቢ ኢዩ ኢሎም ስለዝኣምኑ ኢዩ።

ህዝቢ ትግራይ ነቲ ዝወረደ ግፍዕን መከራን ከምክት ብዘይ ምንም ኣፈላላይ ከም ቆፎ ንህቢ ዓሲሉ ንዝመፅዎ ዕስለ ፀላእቲ ብኸቢድ ጅግንነትን መስዋእትነት በዲሁ ናብ ውዕሊ ሰላም ፕሪቶሪያ ንክእትዉ ብምግባር እታ ሎሚ ዘላ ናይ ሰላም ኣፋፍኖት ካብ ዝረከብ እነሆ ሎሚ ልዕሊ 10 ኣዋርሕ ገይሩ ኣሎ።

ኮይኑ ግና ብህዝቢ ትግራይ ምፅናት ሽወሃቶም ዘዩርወዩ ጎበጥቲ ሓይልታት ኣምሓራን ኤርትራን ንውዕሊ ፕሪቶሪያ ብምቅዋም ሎምውን ልዕሊ 30% መሬትና ጎቢጦም ሒዞም ዘለዉ ኾይኖም ብመሰረት ሕገ መንግስቲ ናይታ ሃገር ዶባት ንክኸብር ሓላፍነት ዝተዋህቦ ናይ ፌደራል መንግስቲ እስካብ ክፍፅም ዝግባእ ሓላፍነት ከምዘይፈፀመ እሙን ኢዩ።

በዚ ምክንያትውን ካብ መረብቶም ዝተመዛበሉ ብሚልዮን ዝቐፀሩ ተመዘበልቲ ወገናትና ናብ መረብቶም ብዘይምምላሶም ካብ ዝግቦኦም ብላዕሊ ይሳቐዩ ከምዘለዉን ኣብቲ ክልልውን ዓብዩ ማሕበራውን ኢኮኖሚያዊ ቅልውላው ፈጠሩ ዘሎ ጉዳይ ኢዩ።

ብኸሊእ ወገን ብቲ ስምምዕ መሰረት ናብ ንቡር ሂወቶም ከምለሱ ዝግቦኦም ተፋነውቲ ተጋደልቲ፣ ኣካል ጉዳይት ኩናትን ስታዊ ዓመፅ ዝበፀሐን ወገናት ኣብቲ ኢኮኖሚያዊ ዓቕሙ ዝደቐቐ ማሕበረሰብና ማእገር ኣለዉ።

ብሓፈሻ ናይ ድሕረ-ኩናት ቅልውላው ማለትውን ኣካል ምጉዳል፣ መስዋእቲ ፣ ማህሰይቲ ስታዊ ዓመፅ ስእነት ስራሕ ወዘተ ምስኡ ድማ ብፀላእቲ ዝተኸበበት ትግራይ ሒዝኻ መፃኢ ህዝቢ ትግራይ ዋሕዋሕታ ብርሃን ኣብዘይረኣየሉ ኹነታት ምህላው ክፈጥሮ ዝኸእል ኢኮኖሚያዊ፣ ስነ ልቦናዊን ማሕበራዊ ቅልውላው ከቢድ ኢዩ።

እዞም ኣብ ላዕሊ ዝተጠቐሱን ካልኦትን ማእለያ ዘይብሎም ፀገማት ምፍታሕ ኣብ እንግዳዕ ጊዚያዊ መንግስቲ፣ ተነሓናሕቲ ውድባትን ኣብ ውሽጥን ኣብ ወፃኢን ዘሎ ህዝቢ ትግራይ ብውሕሉል ጥንቃቄ ብምንቕቓፍ፣ ብምትእርራምን ብምርድዳእን ኢዩ ፍረ ዘለዎ ምፍታሕ ፀገም ህዝቢ ትግራይ ክርከብ ዝኸእል።

ኣብዚ እዋንዚ ዘለዉ ናይ ቅትለት ጉሕለትን ዓመፅን ተርእዮታት ብዓይኒ መዐቀኒ እሴታት ባህሊ ትግራይ ፍፁም ተቐባልነት ዘይብሎም ወንጀላት ብስምረት ህዝብን መንግስትን ክለምሱ ኣለዎም ኢልና ንእምን።

ህዝቢ ትግራይ ክቡር መስዋእትነት ካብ ዝኸፈለሎም ዓቢይቲ እምነ ኹርናዓት ሓደ መሰላት ውልቀ ሰባት፣ ህዝብታትን ዝተፈለለዩ ናይ ፖለቲካን ናይ ሃይማኖት እምነታትን ምኽባር ኢዩ።

ጥምረት ማሕበራት ትግራይ ኣብ ዲያስፖራ | Alliance of Tigray Associations in Diaspora (ATAD)

atad2022@gmail.com | AllianceTigray@gmail.com

ሰላማዊ ሰልፊ ምግባር ሰላማዊ ምጅኑ እስካብ ዝተረጋገፀ እዎን ብጊዜን ብቦታን ክውሰን ዘይብሉ ዘይጋሃስ መሰል ህዝብታት ብምጅኑ ኣብ ቀረባ ጊዜ ኣብ ተሰለፍቲ ዝበፀሐ ምንግልታዕን ናይ ሰልፊ ምትእጉጓል ከም ደለይቲ ፍትሒ ተጋሩ ዲያስፖራ ብትረት ንኹንኖ ጉዳይ ኢዩ።

ሰላማዊ ንዝኾነ ሰልፊ ሰላማዊ ናይ ኣተኣላልያ መገዲ ብምጥቃም ምክያድ እንበር ተመጣጣኒ ዘይኮነ ናይ ሓይሊ ስጉምቲ ምውሳድ ፍትሕን ዲሞክራሲን ንዝጠልብ ህዝቢ ግቡእ ኢዩ ኢልና ኣይንኣምንን፤ ብቐጻሊ ክለዓሉ ንዝኾነሉ ተመሳሳሊ ሕቶታት ኣብ ምፍታሕውን ፀገማት ከየሰዕቡ ስግኣት ኣለና። ከምእውን ኣብቶም ሰልፊኛታት ዘይግቡእ ሓይሊ ዝተጠቐሙ ፖሊሳትን ናይ ፀጥታ ኣካላትን ግቡእ ምፅራይ ተገይሩ ናብ ፍርዲ ክቐርቡ ንላቦ።

ብኻሊ ወገን ብተናፋሪቲ ውድባት ዝለዓሉ ጭርሖታት ህዝባዊ ተግባር ክፈጥሩ ዝኾነሉን ናይ ፀላእቲ ዝመስሉ ንህዝቢ ትግራይ ዝኾኑ ፍሉጥ ኣይግባእን፤ እቲ ህዝብውን ኣብ ተነፋሪቲ ውድባት ዘለዎ ኣራኣኢያ ኣሉታዊ ንኹይኹውን ብምስትውዓልን ብምጥንቃቕን ክትሰርሑ ይግባእ ኢልና ንኣምን።

ብሓፈሻ ግን ህዝቢ ትግራይ ኣብዚ እዋንዚ ዘለዎ ቀንዲ ኣስጋእን ህፁፅን ጉዳይ ናይ ሃላዎት ጉዳይ ኢዩ። ምስ ጎረባብትና ዘለዉ ተግባራትን ገና መዕለቢ ኣይረኽቡን። ብምጅኑውን ኣብ ዝኾነ ኩርናዕ ዓለም ዘሎ ትግራዊ ዛዕባ መጻኢ ሃላዎት ህዝቢ ትግራይ ድቃስ ዝሰኣነሉ ጉዳይ ብምጅኑ ካብ ዝኾነ ዛዕባ ብላዕሊ ጊዚያዊ መንግስቲ ትግራይ፣ ተነፋሪቲ ውድባት ትግራይ፣ ምሁራት ትግራይን ኣብ ውሽጥን ኣብ ወጻኝን ዘሎ ትግራዊ ኩሉ ኣብ ምፍታሕ እዚ ፀገም ተዋዲዶን ተናቢቡን ብምሉእ ተበግሶን ውፍይነትን ንክሰርሑ ብትሪ ንፅውዕ።

ሕድሕድ ብዓል እጃም/stakeholder/ ኣእጃሙ ንክልዕል ጊዚያዊ መንግስቲ ትግራይ ዓብዪ ተራ ክገወት ኣለዎ ኢልና ስለንኣምን ቦቲ ቅድሚ ሎሚ ክኾን ዝፀንሐ ኣካይዳ ዘይኮነ ኣብዚ ጉዳይ'ዚ ትርር ዝበለ ቅዋም ሒዙ ቅልጡፍን ኣሳታፊ ብዝኾነ መገዲ ስልታውን ተግባራዊ ፍታሕ ከምፅእ ብዝኾነል መገዲ ንክንቀሳቐስ ብትሪ ንሓትት።

ኣብ ትግራይ ዝረእ ዘሎ ናይ ቅትለት፣ ጉሕለትን ዓመፅን ምስቲ ዘሎ ኢኮኖሚያዊ ቅልውላዎት ቀጥታ ምትእስሣር ኣለዎ ኢልና ስለንኣምን ጊዚያዊ መንግስቲ ትግራይ ህፁፅ ሰብኣዊ ረድኤት ካብ ምቕራብ ጀሚሩ እቶም ዘለዉ ኢኮኖሚያዊ ፀገማት ብቐልጡፍ ክመሓየሹሉ ዝኾነሉ ስጉምታትን ንክወስድ ንሓትት።

ምምሕያሽ ፖለቲካዊን ዲሞክራሲያዊን ሃዋህው ትግራይ ነታ እንምነያ መጻኢት ትግራይ እምነ ኹርናዕ ምንጻፍ ስለዝኾነ እዚ ጉዳይ'ዚ እኹል ትኹረት ተዋሂብዎ ንክመሓየሹን ዝኾነ ይኹን ድምጺ ህዝቢ ዝስመዐሉ ሃዋህው ምፍጣርን ህዝቢ ዝኾነ ዓይነት ሓሳብ ንክገልፅ ምትብባዕ ቀንዲ ዕማም መንግስቲ ትግራይ ንክኹውን ንፅውዕ።

ፈጻሚት ኮሚቴ ኣታድ